

Memo

Aan Algemeen bestuur RUD Drenthe
Van RUD Drenthe
Team Cluster financiën
Betreft Afrekening deelnemersbijdrage 2022
Afschrift Aan
Datum 30 maart 2023

Aan de leden van het algemeen bestuur

Deze memo bevat het voorstel van het dagelijks bestuur voor afrekenen over het boekjaar 2022. Het is wenselijk dat afrekening plaats vindt op basis van het nacalculatorisch uurtarief, dit is namelijk de meest zuivere/eerlijke methode. Afgesproken is dat deze methode in ieder geval vanaf 2023 wordt gebruikt. Tevens wordt voor de volledigheid in de bijlage een toelichting gegeven op de oude en nieuwe methode van afrekenen.

Voorstel afrekenen op basis van tussenvariant

Bijgaande tabel geeft de afrekening van de deelnemersbijdrage weer volgens de zogenaamde tussenvariant. Het dagelijks bestuur stelt voor om voor het overgangsjaar 2022 het verschil tussen de oude methodiek en de nieuwe methodiek met de deelnemers te verrekenen op basis van solidariteit, door de financiële gevolgen van beide afrekeningsmethoden te middelen.

Deelnemer	Afrekening deelnemersbijdrage volgens jaarrekening 2022	Verrekening exploitatie-tekort 2022 (oude methode)	Afrekening oude systematiek (jaarrekening + nadelig saldo)	Afrekening nieuwe systematiek (nacalculatie uurtarief)	Vershil (negatief bedrag: nieuwe systematiek = voordeliger)	Voorstel DB demping verschil (50% o.b.v. solidariteit)	Deelnemersbijdrage inclusief alle afrekeningen 2022 (C + F)	Betaald voorschot	Eindafrekening 2022 (positief bedrag = bijbetalen)
	A	B	C	D	E	F		E	F
Gemeente Aa en Hunze	€ 570.541	€ 5.389	€ 575.929	€ 585.542	€ 9.613	€ 4.807	€ 580.736	€ 554.088	€ 26.648
Gemeente Assen	€ 974.113	€ 10.586	€ 984.699	€ 964.739	€ -19.959	€ -9.980	€ 974.719	€ 1.088.499	€ -113.780
Gemeente Borger-Odoorn	€ 785.088	€ 5.862	€ 790.951	€ 809.775	€ 18.824	€ 9.412	€ 800.363	€ 602.799	€ 197.564
Gemeente Coevorden	€ 1.222.073	€ 9.751	€ 1.231.823	€ 1.259.682	€ 27.859	€ 13.930	€ 1.245.753	€ 1.002.596	€ 243.157
Gemeente Emmen	€ 2.980.260	€ 29.019	€ 3.009.278	€ 2.999.895	€ -9.383	€ -4.692	€ 3.004.587	€ 2.983.815	€ 20.772
Gemeente Hoogeveen	€ 1.138.801	€ 12.469	€ 1.151.270	€ 1.125.022	€ -26.248	€ -13.124	€ 1.138.146	€ 1.282.133	€ -143.987
Gemeente Meppel	€ 986.567	€ 8.606	€ 995.173	€ 1.002.952	€ 7.779	€ 3.890	€ 999.063	€ 884.881	€ 114.182
Gemeente Midden-Drenthe	€ 1.292.224	€ 11.869	€ 1.304.094	€ 1.306.069	€ 1.975	€ 987	€ 1.305.081	€ 1.220.474	€ 84.607
Gemeente Noordenveld	€ 694.764	€ 5.808	€ 700.572	€ 707.217	€ 6.645	€ 3.323	€ 703.894	€ 597.193	€ 106.701
Gemeente Tynaarlo	€ 672.485	€ 5.761	€ 678.246	€ 683.140	€ 4.894	€ 2.447	€ 680.693	€ 592.409	€ 88.284
Gemeente Westerveld	€ 742.016	€ 6.359	€ 748.375	€ 754.968	€ 6.593	€ 3.297	€ 751.671	€ 653.857	€ 97.814
Gemeente De Wolden	€ 963.171	€ 8.922	€ 972.093	€ 970.794	€ -1.299	€ -650	€ 971.443	€ 917.390	€ 54.053
Provincie Drenthe	€ 3.318.581	€ 35.590	€ 3.354.171	€ 3.322.692	€ -31.479	€ -15.739	€ 3.338.431	€ 3.659.518	€ -321.087
Projecturen die later worden gefactureerd (balansmutatie)				€ 4.185	€ 4.185	€ 2.093	€ 2.093		€ 2.093
Totaal	€ 16.340.682	€ 155.990	€ 16.496.673	€ 16.496.673	€ -0	€ -0	€ 16.496.673	€ 16.039.653	€ 457.020

In de oude variant worden alle uren afgerekend volgens het uurtarief uit het jaarprogramma en wordt zowel de onderproductie als het rekeningresultaat met de deelnemers afgerekend volgens de verdeelsleutel uit het jaarprogramma. In de nieuwe variant wordt via nacalculatie een nieuw uurtarief bepaald, waarbij alle werkelijke lasten worden afgezet tegen de gerealiseerde uren. Alle gerealiseerde uren worden vervolgens tegen dat nacalculatorische tarief afgerekend.

In de eindafrekening zijn alle aspecten van de afrekening van het jaarprogramma (zie bijlage A in de jaarrekening) alsmede de verrekening van het nadelige rekeningssaldo 2022 betrokken.

Het met de deelnemers te verrekenen bedrag over het boekjaar 2022 bedraagt € 457.020. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Afrekening BOA uren	€	172.851
Afrekening uren luchtdadvies	€	161.396
Afrekening SPUK energie	€	- 33.217
Jaarrekeningsaldo	€	<u>155.990</u>
Eindafrekening	€	457.020

Bijlage: toelichting oude en nieuwe methodiek afrekenen (per 2023)

1. Oude methode

In de concept jaarrekening 2022 is afgerekend volgens de methode die de afgelopen jaren is toegepast. In hoofdlijnen betekent dit dat de werkelijk gemaakte uren worden afgerekend tegen het uurtarief wat bij de begroting is bepaald. Een nadeel door onderproductie wordt uit solidariteit verdeeld over de deelnemers op basis van de uren in het jaarprogramma. Er vindt geen nacalculatie van de gerealiseerde lasten en baten plaats, zodat er altijd een rekeningsaldo ontstaat. Aan het AB wordt vervolgens voorgesteld het exploitatie-resultaat te verrekenen met de reserves of voor rekening / ten gunste van de deelnemers te laten komen.

2. Nieuwe methode

Per boekjaar 2023 wordt in ieder geval overgestapt naar een zuiverder methode van afrekenen door bij de jaarafsluiting een nacalculatorisch uurtarief te bepalen. De jaarrekening moet in dat geval worden aangepast. Eerlijker, omdat op deze wijze alle lasten uit het (herziene) uurtarief worden gedekt. Lage inschatting van het aantal af te nemen uren vooraf wordt bij de nieuwe methodiek niet beloond omdat altijd wordt afgerekend op basis van werkelijke uren x herzien tarief. Ook zijn veelal juist de uren buiten het jaarprogramma, waarbij het vaak om complexe materie gaat, het duurst. Vraagt dit extra personele inzet dan is dat relatief kostbaar. Door een nacalculatorisch tarief te bepalen worden ook die taken tegen een meer reëel tarief afgerekend.

Voor de nieuwe methode worden de gerealiseerde lasten in het afgesloten boekjaar afgezet tegen de totale gerealiseerde uren, inclusief projecturen, meerwerk e.d. Vervolgens worden alle gerealiseerde uren afgerekend tegen het nacalculatorische uurtarief. Omdat alle lasten en baten in dat uurtarief zijn meegenomen betalen alle deelnemers hetzelfde tarief voor de productie die zij werkelijk hebben afgenomen. Het rekeningsaldo is hierbij in principe altijd nul. De neveneffecten van deze wijze van afrekenen moeten de komende tijd nog verder worden onderzocht. Dit heeft dan bijvoorbeeld betrekking op de gevolgen voor de hoogte van het weerstandsvermogen en hoe we omgaan met incidentele of cyclische kosten die schommelingen in het tarief kunnen veroorzaken. Dit laat overigens onverlet dat in 2022 wel al kan worden afgerekend tegen het nacalculatorische uurtarief, mocht daartoe worden besloten.

3. Afrekening volgens de oude methode

Deelnemer	Verrekening SPUK energie á € 99,75	Afrekening BOA-uren á € 99,75	Afrekening Luchtadvies á € 99,75	Afrekening jaarprogramma uren á € 99,75	Af te rekenen saldo	Voorschot in rekening gebracht	Deelnemers- bijdrage 2022
Gemeente Aa en Hunze	€ -1.496	€ 1.200	€ 1.895	€ 14.853	€ 16.453	€ 554.088	€ 570.541
Gemeente Assen	€ -3.990	€ -	€ 2.494	€ -112.890	€ -114.386	€ 1.088.499	€ 974.113
Gemeente Borger-Odoorn	€ -2.793	€ 36.269	€ 3.292	€ 145.522	€ 182.289	€ 602.799	€ 785.088
Gemeente Coevorden	€ -4.289	€ 37.529	€ 1.796	€ 184.441	€ 219.477	€ 1.002.596	€ 1.222.073
Gemeente Emmen	€ -4.788	€ 21.486	€ 5.287	€ -25.540	€ -3.555	€ 2.983.815	€ 2.980.260
Gemeente Hoogeveen	€ -3.092	€ -	€ 22.943	€ -163.182	€ -143.332	€ 1.282.133	€ 1.138.801
Gemeente Meppel	€ -2.693	€ 4.723	€ 19.651	€ 80.005	€ 101.686	€ 884.881	€ 986.567
Gemeente Midden-Drenthe	€ -1.696	€ 15.367	€ 31.222	€ 26.857	€ 71.750	€ 1.220.474	€ 1.292.224
Gemeente Noordenveld	€ -2.793	€ -	€ 3.491	€ 96.872	€ 97.571	€ 597.193	€ 694.764
Gemeente Tynaarlo	€ -599	€ 29.690	€ 3.491	€ 47.493	€ 80.076	€ 592.409	€ 672.485
Gemeente Westerveld	€ -2.793	€ -	€ 499	€ 90.453	€ 88.159	€ 653.857	€ 742.016
Gemeente De Wolden	€ -2.195	€ 13.721	€ 1.596	€ 32.658	€ 45.781	€ 917.390	€ 963.171
Provincie Drenthe	€ -	€ 12.866	€ 63.740	€ -417.544	€ -340.937	€ 3.659.518	€ 3.318.581
Totaal	€ -33.217	€ 172.851	€ 161.396	€ -	€ 301.030	€ 16.039.653	€ 16.340.682

Bovenstaande tabel is een beknopte weergave van de afrekening 2022 volgens de oude methode. De berekening is nader uiteengezet in bijlage 4.1 van de jaarrekening. De energie-uren waarvoor SPUK is aangevraagd behoeven niet door de deelnemers te worden betaald en worden derhalve in mindering gebracht op de deelnemersbijdrage. De BOA uren en het luchtadvies worden afgerekend tegen het tarief wat bij de begroting is bepaald. De afrekening van het jaarprogramma zelf bestaat uit de werkelijke productie tegen het tarief uit de begroting en het aandeel van iedere deelnemer in de onderproductie. Daarmee is het saldo van de afrekening van het jaarprogramma altijd nul. Dat het saldo wat moet worden afgerekend met de deelnemers € 301.030 hoger is dan het voorschot komt doordat in dat voorschot – volgens afspraak – op deelnemers-niveau geen rekening is gehouden met de BOA-uren en het luchtadvies. In de totale begroting is daarmee overigens wel rekening gehouden.

Door deze wijze van afrekenen ontstaat er een exploitatieresultaat bij de jaarrekening 2022. Een deel van dat resultaat kan worden gedekt uit een bestemmingsreserve voor het ontwikkelprogramma. Wanneer we het restant van het negatieve exploitatieresultaat ad. € 155.990 voor rekening van de deelnemers laten komen ontstaat de volgende eindafrekening van de deelnemersbijdragen.

Deelnemer	Deelnemers- bijdrage 2022	Verrekening exploitatie- tekort 2022	Bijdrage na verrekening exploitatietekort
Gemeente Aa en Hunze	€ 570.541	€ 5.389	€ 575.929
Gemeente Assen	€ 974.113	€ 10.586	€ 984.699
Gemeente Borger-Odoorn	€ 785.088	€ 5.862	€ 790.951
Gemeente Coevorden	€ 1.222.073	€ 9.751	€ 1.231.823
Gemeente Emmen	€ 2.980.260	€ 29.019	€ 3.009.278
Gemeente Hoogeveen	€ 1.138.801	€ 12.469	€ 1.151.270
Gemeente Meppel	€ 986.567	€ 8.606	€ 995.173
Gemeente Midden-Drenthe	€ 1.292.224	€ 11.869	€ 1.304.094
Gemeente Noordenveld	€ 694.764	€ 5.808	€ 700.572
Gemeente Tynaarlo	€ 672.485	€ 5.761	€ 678.246
Gemeente Westerveld	€ 742.016	€ 6.359	€ 748.375
Gemeente De Wolden	€ 963.171	€ 8.922	€ 972.093
Provincie Drenthe	€ 3.318.581	€ 35.590	€ 3.354.171
Totaal	€ 16.340.682	€ 155.990	€ 16.496.673

4. Afrekening volgens de nieuwe methode

Deelnemer	Gerealiseerde uren (excl. SPUK uren)	Gerealiseerde uren á € 111,62	Afrekening BOA-uren á € 111,62	Afrekening Luchtadvies á € 111,62	Hoger uurtarief uren buiten jaar- programma	Afrekening 2022
Gemeente Aa en Hunze	5.105	€ 569.814	€ 1.343	€ 2.121	€ 12.264	€ 585.542
Gemeente Assen	8.594	€ 959.252	€ -	€ 2.790	€ 2.697	€ 964.739
Gemeente Borger-Odoorn	6.839	€ 763.361	€ 40.584	€ 3.683	€ 2.146	€ 809.775
Gemeente Coevorden	10.801	€ 1.205.595	€ 41.995	€ 2.009	€ 10.084	€ 1.259.682
Gemeente Emmen	26.466	€ 2.954.104	€ 24.042	€ 5.916	€ 15.833	€ 2.999.895
Gemeente Hoogeveen	9.836	€ 1.097.883	€ -	€ 25.672	€ 1.467	€ 1.125.022
Gemeente Meppel	8.714	€ 972.646	€ 5.285	€ 21.989	€ 3.031	€ 1.002.952
Gemeente Midden-Drenthe	11.202	€ 1.250.354	€ 17.196	€ 34.937	€ 3.582	€ 1.306.069
Gemeente Noordenveld	6.301	€ 703.310	€ -	€ 3.907	€ -	€ 707.217
Gemeente Tynaarlo	5.785	€ 645.715	€ 33.222	€ 3.907	€ 297	€ 683.140
Gemeente Westerveld	6.745	€ 752.869	€ -	€ 558	€ 1.541	€ 754.968
Gemeente De Wolden	8.536	€ 952.778	€ 15.354	€ 1.786	€ 875	€ 970.794
Provincie Drenthe	28.646	€ 3.197.433	€ 14.397	€ 71.324	€ 39.538	€ 3.322.692
Projecturen die later worden gefactureerd (balansmutatie)		€ 4.185				€ 4.185
Totaal	143.570	€ 16.029.299	€ 193.418	€ 180.599	€ 93.356	€ 16.496.673

Delen we de totale lasten en baten bij de jaarrekening 2022 door het totale aantal gerealiseerde uren, inclusief projecturen en meerwerk, dan ontstaat er een nacalculatorisch uurtarief van € 111,62. In dit uurtarief is door de wijze van berekenen rekening gehouden met alle aspecten die van invloed zijn op het exploitatiesaldo, inclusief de onderproductie. In bovenstaande tabel worden de gerealiseerde uren uit het jaarprogramma plus de BOA-uren en het luchtadvies afgerekend tegen het nacalculatorische tarief. Alle uren die buiten het jaarprogramma om zijn gerealiseerd moeten vervolgens ook tegen het nieuwe tarief worden afgerekend, met als gevolg hogere inkomsten ten bedrage van € 93.356. Voor een specificatie daarvan wordt verwezen naar de bijlage achterin deze memo.

5. De verschillen tussen de oude en de nieuwe methode (in euro's)

Deelnemer	Afrekening volgens oude systematiek	Afrekening nacalculatie uurtarief	negatief bedrag: nacalculatie = voordeliger
Gemeente Aa en Hunze	€ 575.929	€ 585.542	€ 9.613
Gemeente Assen	€ 984.699	€ 964.739	€ -19.959
Gemeente Borger-Odoorn	€ 790.951	€ 809.775	€ 18.824
Gemeente Coevorden	€ 1.231.823	€ 1.259.682	€ 27.859
Gemeente Emmen	€ 3.009.278	€ 2.999.895	€ -9.383
Gemeente Hoogeveen	€ 1.151.270	€ 1.125.022	€ -26.248
Gemeente Meppel	€ 995.173	€ 1.002.952	€ 7.779
Gemeente Midden-Drenthe	€ 1.304.094	€ 1.306.069	€ 1.975
Gemeente Noordenveld	€ 700.572	€ 707.217	€ 6.645
Gemeente Tynaarlo	€ 678.246	€ 683.140	€ 4.894
Gemeente Westerveld	€ 748.375	€ 754.968	€ 6.593
Gemeente De Wolden	€ 972.093	€ 970.794	€ -1.299
Provincie Drenthe	€ 3.354.171	€ 3.322.692	€ -31.479
Projecturen die later worden gefactureerd (balansmutatie)		€ 4.185	€ 4.185
Totaal	€ 16.496.673	€ 16.496.673	€ -0

De totale deelnemersbijdrage komt in beide afrekeningen uit op exact hetzelfde bedrag, wanneer we bij de oude methode het exploitatiesaldo voor rekening laten komen van de deelnemers (zie de gele cellen). Er is enkel sprake van onderlinge verschillen. In de nieuwe methode betalen alle deelnemers voor alle afgenomen uren hetzelfde tarief op nacalculatie basis. Is er sprake van onderproductie, zoals in 2022 het geval is, dan betalen de deelnemers met een lagere werkelijke productie ten opzichte van de geprogrammeerde uren bij de nieuwe methode een lagere totale deelnemersbijdrage dan bij de oude methode. Het lagere aantal gerealiseerde uren wordt wel tegen een hoger tarief afgerekend, maar deze deelnemers dragen niet daarnaast ook nog eens bij in de totale onderproductie omdat dat bedrag al in het hogere uurtarief is verdisconteerd. De deelnemers die verhoudingsgewijs meer uren hebben afgenomen betalen bij de nieuwe methode iets meer, omdat die uren tegen een hoger tarief worden afgerekend.

6. Gevolgen voor de eindafrekening 2022

De deelnemersbijdragen voor het jaarprogramma zijn bij voorschot gefactureerd en bij beide methoden vindt er een eindafrekening plaats. Voor de BOA-uren, het luchtdadvies, de VTH taken en het voorzienbare meerwerk geldt dat deze al zijn gefactureerd. Afrekenen volgens de nieuwe methode betekent dat er een eindafrekening volgt, omdat de uren tegen een hoger tarief zullen worden afgerekend. De extra opdrachten die bij het jaarprogramma niet waren voorzien zijn (deels) nog niet gefactureerd. Er worden afspraken gemaakt over de wijze waarop er met de facturering van de verschillende afrekeningen wordt omgegaan.

7. Bijlage – afrekening uren buiten jaarprogramma tegen nacalculatorisch tarief

Deelnemer	Voorzienbaar meerwerk	Complexe VTH-taken	Extra opdrachten	Totaal uren á € 111,62	Totaal uren á € 99,75	Vershil
Gemeente Aa en Hunze	€ 49.922	€ 65.418	€ -	€ 115.339	€ 103.075	€ 12.264
Gemeente Assen	€ 149	€ -	€ 20.826	€ 20.975	€ 18.278	€ 2.697
Gemeente Borger-Odoorn	€ 11.301	€ 8.883	€ -	€ 20.184	€ 18.038	€ 2.146
Gemeente Coevorden	€ -	€ 94.829	€ -	€ 94.829	€ 84.746	€ 10.084
Gemeente Emmen	€ 49.819	€ 64.092	€ 34.993	€ 148.903	€ 133.070	€ 15.833
Gemeente Hoogeveen	€ -	€ 13.794	€ -	€ 13.794	€ 12.327	€ 1.467
Gemeente Meppel	€ -	€ 28.509	€ -	€ 28.509	€ 25.478	€ 3.031
Gemeente Midden-Drenthe	€ -	€ 23.403	€ 10.288	€ 33.690	€ 30.108	€ 3.582
Gemeente Noordenveld	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gemeente Tynaarlo	€ -	€ 2.790	€ -	€ 2.790	€ 2.494	€ 297
Gemeente Westerveld	€ -	€ 14.492	€ -	€ 14.492	€ 12.951	€ 1.541
Gemeente De Wolden	€ -	€ 8.232	€ -	€ 8.232	€ 7.357	€ 875
Provincie Drenthe	€ 366.026	€ -	€ 5.804	€ 371.830	€ 332.292	€ 39.538
Totaal	€ 477.217	€ 324.442	€ 71.910	€ 873.570	€ 780.214	€ 93.356